EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 5.7.2016
COM(2016) 442 final

2016/0204 (APP)

Predlog

SKLEP SVETA

o določitvi večletnega okvira za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice za obdobje 2018–2022

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Svet je 15. februarja 2007 sprejel Uredbo (ES) št. 168/2007 (v nadaljnjem besedilu: Uredba)[1] o ustanovitvi Agencije Evropske unije za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: Agencija). Agencija je začela delovati 1. marca 2007.

Cilj Agencije je ustreznim institucijam, organom, uradom in agencijam Unije ter njenim državam članicam pri izvajanju prava Unije na področju temeljnih pravic zagotoviti pomoč in strokovno znanje v podporo polnemu spoštovanju temeljnih pravic pri sprejemanju ukrepov ali oblikovanju poteka dejavnosti v okviru njihovih pristojnosti. Naloge, zaupane Agenciji, so določene v členu 4 Uredbe in so povezane z zbiranjem, analizo ter razširjanjem zanesljivih in primerljivih informacij ter podatkov, razvojem metod in standardov za izboljšanje primerljivosti, objektivnosti in zanesljivosti podatkov na evropski ravni ter z oblikovanjem zaključkov in mnenj o določenih tematskih področjih za institucije Unije in države članice. Agencija tudi ozavešča javnost o temeljnih pravicah in razširja informacije o svojem delu. Agencija svoje naloge opravlja v okviru področja uporabe prava Unije. Pri tem se Agencija sklicuje na temeljne pravice, kakor so opredeljene v členu 6 Pogodbe o Evropski uniji. Agencija ni zakonodajni organ ali organ za določanje standardov. Agencija ni pooblaščena za obravnavanje zakonitosti aktov Unije ali izpolnjevanja obveznosti držav članic, ki jih te imajo na podlagi prava Unije. Njeno delo je bistveno za zagotavljanje podatkov, pomoči in strokovnega znanja o vprašanjih temeljnih pravic v podporo oblikovanju politike na podlagi dejstev v celotni EU, s čimer se prispeva tudi k razvoju kulture temeljnih pravic v EU.

V skladu s členom 5 Uredbe, se tematska področja dejavnosti Agencije določijo z večletnim okvirom, ki zajema pet let. Agencija svoje naloge opravlja v okviru tematskih področij, določenih s tem okvirom. Večletni okvir ni delovni program. Delovne programe Agencije vsako leto sprejme upravni odbor v sklopu tematskih področij, določenih v večletnem okviru, in po prejetem mnenju Komisije. Kadar Agencija izpolnjuje zahteve Evropskega parlamenta, Sveta ali Komisije v skladu s členom 4(1)(c) in (d) Uredbe, lahko deluje zunaj teh tematskih področij, če njeni finančni in človeški viri to omogočajo.

Cilj tega predloga je vzpostaviti večletni okvir za Agencijo za obdobje 2018–2022, kakor zahteva člen 5 Uredbe. Sedanji večletni okvir (2013–2017) se izteče konec leta 2017.

Petletni večletni okvir Agencije mora temeljiti na več elementih, določenih s členom 5 Uredbe, kot so:

(i) Komisija se posvetuje z upravnim odborom pri pripravi svojih predlogov;

(ii) večletni okvir mora biti skladen s prednostnimi nalogami Unije ob upoštevanju smernic, ki izhajajo iz resolucij Evropskega parlamenta, in sklepov Sveta na področju temeljnih pravic;

(iii) večletni okvir mora ustrezno upoštevati finančne in človeške vire Agencije;

(iv) večletni okvir mora vključevati določbe za zagotovitev komplementarnosti s pristojnostmi drugih organov, uradov in agencij Unije, pa tudi s Svetom Evrope ter drugimi mednarodnimi organizacijami, dejavnimi na področju temeljnih pravic;

[1] UL L 53, 22.2.2007, str. 1.

(v) večletni okvir mora med tematska področja vključiti boj proti rasizmu, ksenofobiji in s tem povezani nestrpnosti.

Komisija je pri pripravi tega predloga upoštevala tudi:

(i) potrebo po zagotavljanju, da delo Agencije ostane osredotočeno na ključna področja, ob upoštevanju njenih finančnih in človeških virov;

(ii) potrebo po zagotavljanju nadaljnjega dela Agencije, zlasti glede na pomembnost zagotavljanja ustreznih, objektivnih, zanesljivih in primerljivih podatkov, ki jih je vsa ta leta zagotavljala Agencija;

(iii) posvetovanja, ki jih opravi Agencija, in njene notranje in zunanje ocene.

Predlagane teme:

Na podlagi zgoraj navedenega Komisija predlaga, naj se upošteva mnenje upravnega odbora Agencije, ki predlaga, naj se predhodne predlagane teme potrdijo, obenem pa se odpravi izključitev pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah ter doda sklic na policijsko sodelovanje. Poleg tega je treba v okviru teme, povezane z vključevanjem Romov, okrepiti vidike socialne vključenosti. Tematska področja, ki se predlagajo za večletni okvir Agencije za obdobje 2018–2022, so:

(a) dostop do sodnega varstva in žrtve kaznivih dejanj;

(b) enakost in nediskriminacija;

(c) informacijska družba ter zlasti spoštovanje zasebnosti in varstvo osebnih podatkov;

(d) pravosodno in policijsko sodelovanje;

(e) migracije, meje, azil in vključevanje beguncev in migrantov;

(f) rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost;

(g) otrokove pravice;

(h) vključevanje Romov in socialna vključenost.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike in drugimi politikami Unije**

Sedanji večletni okvir (2013–2017) je bil vzpostavljen 11. marca 2013 s Sklepom Sveta 252/2013/EU[2]. Člen 2 tega sklepa določa naslednja tematska področja:

a) dostop do pravnega varstva;

b) žrtve kaznivih dejanj, vključno z odškodnino za žrtve kaznivih dejanj;

c) informacijska družba ter zlasti spoštovanje zasebnosti in varstvo osebnih podatkov;

d) vključevanje Romov;

e) pravosodno sodelovanje, razen v kazenskih zadevah;

[2] UL L 79, 21.3.2013, str. 1.

f) *otrokove pravice;*

g) *diskriminacija na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnostni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;*

h) *priseljevanje in vključevanje migrantov, vizumi in nadzor meje ter azil;*

i) *rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost.*

Ta predlog potrjuje pomembnost tematskih področij, določenih za Agencijo za obdobje 2013–2017, za naslednje petletno obdobje. Nobena od tem ni umaknjena. Potrditev trenutnih tem bo zagotovila kontinuiteto in skladnost dela Agencije. Agenciji bo omogočila, da nadaljuje s tekočim delom in potrdi obsežne študije na teh področjih, s čimer pripomore k boljši primerljivosti in prepoznavanju trendov. Prav tako bo Agenciji omogočila, da izboljša zanesljivost, objektivnost, ustreznost in primerljivost že zbranih podatkov ter podatkov, ki se bodo v prihodnje zbrali na teh področjih. To bo Agenciji omogočilo razviti in izpopolniti svoje strokovno znanje na teh področjih.

Člen 5(2)(c) določa, da mora večletni okvir biti v skladu s prednostnimi nalogami Unije ob upoštevanju smernic, ki izhajajo iz resolucij Evropskega parlamenta in sklepov Sveta na področju temeljnih pravic. Vprašanja, povezana s temeljnimi pravicami, ki so bila v zadnjih letih obravnavana z resolucijami Evropskega parlamenta[3] in sklepi Sveta[4],v veliki meri

[3] Glavne nedavne resolucije Evropskega parlamenta o temeljnih pravicah: Evropski sklad za begunce, Evropski sklad za vračanje in Evropski sklad za vključevanje državljanov tretjih držav z dne 6. februarja 2013; Spletno reševanje potrošniških sporov z dne 12. marca 2013; Stereotipi o spolih v EU z dne 12. marca 2013; Boj proti rasizmu, ksenofobiji in kaznivim dejanjem iz sovraštva z dne 14. marca 2013; Vključevanje migrantov z dne 14. marca 2013; Enako obravnavanje moških in žensk z dne 16. aprila 2013; Določanje standardov za svobodo medijev po vsej EU z dne 21. maja 2013; Vpliv krize na dostop ranljivih skupin do oskrbe z dne 4. julija 2013; Strategija EU za kibernetsko varnost z dne 12. septembra 2013; Mladoletniki brez spremstva v EU z dne 12. septembra 2013; Migracijski tokovi v Sredozemlju in otok Lampedusa z dne 23. oktobra 2013; Vidiki enakosti spolov v evropskem okviru za nacionalne strategije vključevanja Romov z dne 10. decembra 2013; Program za pravice in državljanstvo za obdobje od 2014 do 2020 z dne 10. decembra 2013; Invalidke z dne 11. decembra 2013; Izvajanje nacionalnih strategij vključevanja Romov z dne 12. decembra 2013; Kriminalizacija oseb LGBTI z dne 16. januarja 2014; Načrt za boj proti homofobiji in diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti in spolne identitete z dne 4. februarja 2014; Priseljenke brez dokumentov v Evropski uniji z dne 4. februarja 2014; Nasilje nad ženskami z dne 25. februarja 2014; Temeljne pravice v Evropski uniji (2012) z dne 27. februarja 2014; Evropski nalog za prijetje z dne 27. februarja 2014; Učinek programa nadzora Agencije ZDA za nacionalno varnost na temeljne pravice državljanov EU z dne 12. marca 2014; Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov z dne 12. marca 2014; Obdelava osebnih podatkov za namene preprečevanja kaznivih dejanj z dne 12. marca 2014; Ocena pravosodja na področju kazenskega prava in pravne države z dne 12. marca 2014; Poročilo o državljanstvu EU iz leta 2013 z dne 12. marca 2014; Sklad za azil, migracije in vključevanje z dne 13. marca 2014; Varnost omrežij in informacij z dne 13. marca 2014; Vmesni pregled stockholmskega programa z dne 2. aprila 2014; Verska svoboda in kulturna raznolikost z dne 17. aprila 2014; Enotni digitalni trg z dne 27. novembra 2014; Razmere v Sredozemlju in potreba po celostnem pristopu EU k migraciji z dne 17. decembra 2014; Napredek pri doseganju enakosti med ženskami in moškimi v EU leta 2013 z dne 10. marca 2015; Boj proti spolni zlorabi otrok na internetu z dne 11. marca 2015; Mednarodni dan Romov z dne 15. aprila 2015; Evropsko javno tožilstvo z dne 29. aprila 2015; Konvencija OZN o pravicah invalidov z dne 20. maja 2015; Strategija EU za enakost žensk in moških po letu 2015 z dne 9. junija 2015; Evropska agenda za varnost z dne 9. julija 2015; Razmere na področju temeljnih pravic v Evropski uniji (2013–2014) z dne 8. septembra 2015; Migracija in begunci v Evropi z dne 10. septembra 2015; Elektronski množični nadzor državljanov EU z dne 29. oktobra 2015; Zmanjševanje neenakosti s posebnim poudarkom na revščini otrok z dne 24. novembra 2015; Kohezijska politika in marginalizirane skupnosti z dne 24. novembra 2015; Preprečevanje radikalizacije in novačenja evropskih državljanov s strani terorističnih organizacij z dne 25. novembra 2015; Aktu za enotni

potrjujejo pomembnost tem, ki so predlagane za večletni okvir 2018–2022. Ta vprašanja tudi kažejo na pomembnost vključitve policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah.

Poleg tega rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost ostajajo osrednje teme za delo Agencije v okviru predloga, ki je skladen s členom 5(2)(b) Uredbe in s potrebo, da se Komisiji in državam članicam zagotavljajo podatki ter strokovno znanje, ki se nanašajo na izvajanje Okvirnega sklepa Sveta 2008/913/PNZ o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazensko-pravnimi sredstvi[5].

Poleg tega bo nadaljnje osredotočanje na enakost in nediskriminacijo, otrokove pravice, migracijo in azil, varstvo osebnih podatkov, dostop do sodnega varstva, pravice žrtev in pravosodno sodelovanje prav tako še naprej podpiralo izvajanje zakonodaje in politik EU na drugih pomembnih področjih temeljnih pravic[6]. Tudi vključevanje Romov ostaja pomembna prednostna naloga in na tem področju ima Agencija še veliko dela. Poudarjanje s tem

---

digitalni trg naproti z dne 19. januarja 2016; Vloga medkulturnega dialoga, kulturne raznolikosti in izobraževanja pri spodbujanju temeljnih vrednot EU z dne 19. januarja 2016; Domnevna nedolžnost in pravica biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku z dne 20. januarja 2016; Procesna jamstva za otroke, ki so osumljeni ali obdolženi v kazenskem postopku z dne 9. marca 2016.

4 Glavni nedavni sklepi Sveta o temeljnih pravicah: Poročilo Komisije o uporabi Listine za leto 2012 z dne 29. maja 2013; Strategija za kibernetsko varnost z dne 22. julija 2013; Strategija EU za kibernetsko varnost z dne 23. oktobra 2013; Ocena Agencije Evropske unije za temeljne pravice z dne 5. in 6. decembra 2013; Boj proti kaznivim dejanjem iz sovraštva v EU z dne 5. decembra 2013; Spodbujanje enakosti žensk in enakosti spolov z dne 10. decembra 2013; Socialne razmere v EU z dne 12. marca 2014; Poročilo Komisije za leto 2013 o uporabi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah z dne 21. maja 2014; Območje svobode, varnosti in pravice in nekatera sorodna horizontalna vprašanja z dne 16. julija 2014; Varovanje in spodbujanje otrokovih pravic z dne 5. decembra 2014; Uporaba Listine z dne 22. maja 2015; Kibernetska diplomacija z dne 11. februarja 2015; Akcijski načrt o človekovih pravicah in demokraciji z dne 20. julija 2015; Migracije z dne 20. julija 2015; Migracije z dne 12. oktobra 2015.

5 UL L 328, 6.12.2008, str. 55.

6 Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnem okviru enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, 2.12.2000, str. 16); Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, 19.7.2000, str. 22); Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Agenda EU za otrokove pravice (COM(2011) 60 final); Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Evropska agenda o migracijah (COM(2015) 240 final; Direktiva 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih (UL L 280, 26.10.2010, str.1); Direktiva 2013/48/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje ter pravici do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti in do komunikacije s tretjimi osebami in konzularnimi organi med odvzemom prostosti (UL L 294, 6.11.2013, str.1); Direktiva (EU) 2016/343 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o krepitvi nekaterih vidikov domneve nedolžnosti in krepitvi pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku (UL L 65, 11.3.2016, str. 1); Direktiva (EU) 2016/800 Evropskega parlamenta in Sveta o procesnih jamstvih za otroke, ki so v kazenskih postopkih (UL L 132, 21.5.2016, str. 1); Predlog Komisije za Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o začasni brezplačni pravni pomoči za osumljene ali obdolžene osebe, ki jim je bila odvzeta prostost, ter osebe v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje (COM(2013) 824 final); Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89); Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str.1).

povezane socialne vključenosti, kot predlaga upravni odbor Agencije, je v skladu z razvojem v EU na tem področju[7].

Končno, predlog na podlagi člena 5(2)(e) vključuje določbe za zagotovitev komplementarnosti s pristojnostmi drugih organov, uradov in agencij Unije, pa tudi s Svetom Evrope ter drugimi mednarodnimi organizacijami, dejavnimi na področju temeljnih pravic[8]. Najpomembnejše agencije in organi Unije v zvezi s tem predlogom so Evropski azilni podporni urad (EASO)[9], Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah (FRONTEX)[10], Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE)[11], Evropski nadzornik za varstvo podatkov (EDPS)[12], Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij (ENISA)[13], Urad za evropsko pravosodno sodelovanje (EUROJUST)[14], Evropski policijski urad (EUROPOL)[15], Evropska policijska akademija (CEPOL)[16], Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (EUROFOUND)[17] in Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA)[18].

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga za sklep o vzpostavitvi večletnega okvira za obdobje 2018–2022 je člen 352 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). To je bila tudi pravna podlaga za sklep o vzpostavitvi večletnega okvira za obdobje 2013–2017.

Poudariti je treba, da je bila pravna podlaga za prvi večletni okvir 2007–2012 člen 5(1) Uredbe o Agenciji (Uredba Sveta št. 168/2007). Vendar te pravne podlage ni več mogoče uporabiti, saj gre za izvedeno pravno podlago, kot jo opredeljuje Sodišče Evropske unije v sodbi v zadevi C-133/06[19]. Pravna podlaga za predloge večletnega okvira bi morala biti določba iz Pogodbe. Ker ni nobene (bolj specifične) določbe, bi pravna podlaga morala biti določba iz uredbe o Agenciji, ki je bila sprejeta na podlagi člena 308 prejšnje Pogodbe o Evropski skupnosti. Po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe je spremenjena različica tega člena zdaj člen 352 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU)

• Subsidiarnost

Člen 5(1) uredbe o Agenciji določa, da mora Svet večletni okvir Agencije sprejeti vsakih pet let, in sicer na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom. Gre torej za

---

7 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Okvir EU za nacionalne strategije vključevanja Romov (COM(2011), 173 final); Priporočilo Sveta z dne 9. decembra 2013 o učinkovitih ukrepih za vključevanje Romov v državah članicah (UL C 378, 24.12.2013, str.1); Sporočilo Komisije: „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010) 2020 final); Javno posvetovanje o evropskem stebru socialnih pravic: http://ec.europa.eu/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/towards-european-pillar-social-rights/public_en.

8 Člen 5(2)(e) Uredbe o ustanovitvi Agencije.

9 Ustanovljen z Uredbo (EU) št. 439/2010, UL L 132, 29.5.2010, str. 11.

10 Ustanovljena z Uredbo (ES) št. 2007/2004, UL L 349, 25.11.2004, str. 1.

11 Ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1922/2006, UL L 403, 30.12.2006, str. 9.

12 Ustanovljen z Uredbo (ES) št. 45/2001, UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

13 Ustanovljena z Uredbo (ES) št. 460/2004, UL L 77, 13.3.2004, str. 1.

14 Ustanovljen s Sklepom Sveta 2002/187/PNZ, UL L 63, 6.3.2002, str. 1.

15 Ustanovljen s Sklepom Sveta 2009/371/PNZ, UL L 121, 15.5.2009, str. 37.

16 Ustanovljena s Sklepom Sveta 2005/681/PNZ, UL L 256, 1.10.2005, str. 63.

17 Ustanovljena z Uredbo (EGS) št. 1365/75, UL L 139, 30.5.1975, str. 1.

18 Ustanovljena z Uredbo (EU) št. 1077/2011, UL L 286, 1.11.2011, str. 1.

19 Sodba z dne 6. maja 2008, Parlament proti Svetu, zadeva C-133/06, ZOdl. 2008, str. I-3189.

periodično in obvezno pobudo EU, ki omogoča potrditev ali posodobitev tematskih področij, na katera bi se Agencija morala osredotočiti v naslednjih petih letih.

- **Sorazmernost**

Predlog je sorazmeren, saj sledi obliki in področju uporabe iz Uredbe. Komisija nima nobenega manevrskega prostora. Treba je tudi poudariti, da je bila Agencija ustanovljena za razvoj sklopa ustreznih, objektivnih, zanesljivih in primerljivih informacij ter podatkov o vprašanjih temeljnih pravic na evropski ravni, da bi se nadoknadilo manjkajoče znanje na področjih, ki jih zajema večletni okvir. Trenutno ne obstaja noben manj obremenilen način zbiranja in centraliziranja primerljivih in ustreznih informacij o temeljnih pravicah iz vseh držav članic, da bi se podprl razvoj z dokazi podprte politike EU na področju temeljnih pravic. To je potrdila zunanja ocena Agencije, izvedena v letu 2012[20].

- **Izbira instrumenta**

Izbira instrumenta ni mogoča. Člen 5 uredbe o Agenciji določa, da mora večletni okvir Agencije sprejeti Svet, in sicer na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

V skladu s členom 352 PDEU, ki je pravna podlaga za predlog, Svet svojo odločitev sprejme soglasno, in sicer na predlog Komisije in po odobritvi Evropskega parlamenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadna ocena**

V skladu s členom 30(4) Uredbe je bila zunanja ocena izvedena leta 2012[21]. Ocena je bila glede ustreznosti zagotavljanja pomoči in strokovnega znanja Agencije pozitivna. Nova zunanja ocena bo izvedena leta 2017 in bo preučila napredek in dosežke v času od zadnje ocene. Preverila bo, na kakšen način je Agencija izvajala svoj delovni program v večletnem okviru 2013–2017 (glej tudi točko 5 spodaj za druge ureditve za spremljanje, ocenjevanje in poročanje).

- **Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi ter zbiranje in uporaba izvedenskih mnenj**

Uredba zahteva, da se Komisija pri pripravi predloga za večletni okvir posvetuje z upravnim odborom Agencije. Komisija je upravni odbor Agencije na seji 19. in 20. maja 2015 prosila, naj pripravi osnovo za mnenje, ki se bo Komisiji predložilo v začetku leta 2016. Mnenje, s katerim je upravni odbor izrazil svoje poglede na revizijo sedanjega večletnega okvira, je bilo Komisiji predloženo 1. marca 2016[22]. Mnenje temelji na razpravah na seji upravnega odbora septembra 2015, ciljnemu posvetovanju z zainteresiranimi stranmi septembra 2015, srečanju z zainteresiranimi stranmi novembra 2015, mnenju znanstvenega odbora Agencije in vmesnemu pregledu dejavnosti Agencije v obdobju 2013–2015[23]. Komisija se je glede osnutka predloga posvetovala z upravnim odborom Agencije tudi na seji 19. in 20. maja 2016.

---

20 Ramboll, ocena Agencije Evropske unije za temeljne pravice, končno poročilo, november 2012, str. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf, točka 3.4.

21 Ramboll, ocena Agencije Evropske unije za temeljne pravice, končno poročilo, november 2012, str. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf.

22 http://fra.europa.eu/en/about-fra/what-we-do/areas-of-work/multi-annual-framework-2018-2022.

23 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-mid-term-review-strategic-plan-2013-2017_en.pdf.

Z vmesnim pregledom dejavnosti Agencije v obdobju 2013–2015 je bila ugotovljena pomembnost tematskih ciljev sedanjega večletnega okvira in potreba po nadaljnjem razvoju strokovnega znanja Agencije in zbiranju podatkov na teh področjih. Te ugotovitve temeljijo zlasti na poročilih pregleda stanja, ki so ocenila dosežke na vsakem tematskem področju in predstavila predhodno analizo učinka, doseženega na različnih tematskih področjih.

Ciljno usmerjeno posvetovanje z zainteresiranimi stranmi[24] je temeljilo na vprašalniku o večletnem okviru in njegovemu pregledu. 86 % vprašanih je menilo, da so teme sedanjega večletnega okvira še vedno ustrezne in bi jih bilo treba obdržati tudi v novem večletnem okviru Agencije za obdobje 2018–2022. To je bilo potrjeno na srečanju z zainteresiranimi stranmi novembra 2015, z mnenjem znanstvenega odbora in z mnenjem upravnega odbora Agencije z dne 1. marca 2016.

- **Ocena učinka**

Člen 5 Uredbe določa, da je treba tematska področja dejavnosti Agencije določiti v petletnem okviru, ki ga sprejme Svet na predlog Komisije. Sedanji večletni okvir (2013–2017) se izteče konec leta 2017. Priprava predloga novega večletnega okvira je v skladu z Uredbo zato obvezna in redna. in zavezujoča naloga. Poleg tega teme iz prejšnjega večletnega okvira še vedno ostajajo pomembne. Ena od njih je obvezen boj proti rasizmu, ksenofobiji in s tem povezani nestrpnosti, kot določa člen 5(2)(b) Uredbe. Tudi pri izbiri tem torej ni veliko manevrskega prostora.

Večletni okvir ne vključuje nobenih proračunskih posledic (glej točko 4).

Iz „zbirke orodij“ iz smernic za boljše pravno urejanje je razvidno, da je ocena učinka obvezna le, če bi pričakovani gospodarski, okoljski ali družbeni učinek ukrepanja EU lahko bil znaten, kar pa ne velja za večletni okvir. „Zbirka orodij“ navaja tudi, da ocena učinka ni nujna, „kadar ima Komisija na voljo omejeno možnost izbire ali nima možnosti izbire (npr. ko Komisija izvaja prejšnje politične odločitve, ki so že bile predmet ocene učinka)“[25]. To velja za večletni okvir, glede na to, da v skladu z Uredbo, za katero je bila opravljena ocena učinka, ki je zajela tudi obveznost večletnega okvira, Komisija nima druge izbire, kot da vsakih pet let predloži predlog za večletni okvir.

V skladu z zahtevami iz smernic sta bili neizvedba ocene učinka in njena utemeljitev označeni v načrtu predloga.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog nima neposrednih posledic za proračun EU. Večletni okvir določa tematski okvir, v katerem mora Agencija izvajati svoje naloge. Agencija bo razvila projekte na področjih, ki so zajeta v njenem večletnem okviru, in v okviru človeških in finančnih virov v letnem proračunu Agencije, kot ga je sprejel proračunski organ. To bo podrobneje opisano v programskih dokumentih Agencije.

---

[24] Vprašalnik je bil poslan približno 500 ciljnim naslovom v organizacijah civilne družbe in nacionalnih organih za človekove pravice (organi za enakost, nacionalne institucije za človekove pravice in ombudsmani). Rezultati so na voljo na spletni strani: http://fra.europa.eu/en/about-fra/what-we-do/areas-of-work/multi-annual-framework-2018-2022.

[25] http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/tool_5_en.htm.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Na podlagi člena 12(6)(a) Uredbe upravni odbor Agencije sprejme program dela Agencije v skladu z večletnim okvirom ter po tem, ko sta Komisija in znanstveni odbor podala mnenje. To pripomore k zagotavljanju skladnosti dejavnosti Agencije z večletnim okvirom.

Poleg tega Agencija oblikuje strateški načrt za obdobje, ki ga zajema večletni okvir, v katerem določi cilje in pričakovane rezultate za vsako tematsko področje, kar služi kot smernica za pripravo programskih dokumentov.

Agencija v skladu s členom 4(1)(g) Uredbe objavi letno poročilo o svojih dejavnostih in redno izvaja notranje ocene svojega dela, ki temeljijo na večletnem okviru, strateškem načrtu in programskih dokumentih. Vmesni pregled za obdobje 2013–2015 je bil opravljen novembra 2015[26]. Temeljil je na poročilih o pregledu stanja za vsako tematsko področje, ki ga zajema večletni okvir, in opredelil glavne dosežke. Zagotovil je tudi predhodno analizo učinka na uresničitev„ciljev“ in „pričakovanih rezultatov“, predvidenih v strateškem načrtu Agencije za obdobje 2013–2017[27] za vsako tematsko področje. O tem je razpravljal upravni odbor na svoji seji septembra 2015. Pregled stanja in vmesni pregled sta prispevala tudi k razmisleku o tematskih področjih za večletni okvir Agencije za obdobje 2018–2022.

Kot je navedeno v točki 3, je bilo leta 2012 opravljena tudi zunanja ocena[28]. Nova zunanja ocena se bo izvedla leta 2017.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

– Dostop do sodnega varstva in žrtve kaznivih dejanj: Ta področja so že v večletnem okviru 2013–2017 določena kot prednostna tematska področja Agencije. So tesno povezana, saj zagotavljajo pot do učinkovitega sodnega varstva za državljane. Za poenostavitev večletnega okvira jih je mogoče tudi združiti. V stockholmskem programu je poudarjeno, da je v EU treba izboljšati dostop do sodnega varstva in podporo žrtvam kaznivih dejanj. Komisija se je v sporočilu Agenda EU na področju pravosodja za leto 2020[29] sklicevala na pomen lažjega dostopa do sodnega varstva pod enakimi pogoji v državah članicah in zagotavljanja hitrega, zanesljivega in verodostojnega pravnega sredstva, vključno z „izvensodnimi“ rešitvami. Poudarila je tudi prizadevanja EU za uveljavljanje pravic žrtev kaznivih dejanj[30] in spoštovanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva. Evropski svet je v sklepih z dne 27. junija 2014 o določanju strateških smernic za območje svobode, varnosti in pravice poudaril potrebo po nadaljnji poenostavitvi dostopa do sodnega varstva, spodbujanju uporabe učinkovitih pravnih sredstev in okrepitvi zaščite žrtev. Agencija je bila pozvana k mobilizaciji potrebnega strokovnega znanja v tem okviru. Agencija je v preteklih letih postopno razvijala strokovno znanje na tem področju. Na primer, objavila je poročilo o žrtvah

---

26 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-mid-term-review-strategic-plan-2013-2017_en.pdf.

27 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_strategic_plan_en.pdf.

28 Ramboll, ocena Agencije Evropske unije za temeljne pravice, končno poročilo, november 2012, str. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf.

29 COM(2014) 144 final.

30 Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (UL L 315, 14.11.2012, str. 57). Direktiva Sveta 2004/80/ES z dne 29. aprila 2004 o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (UL L 261, 6.8.2004, str.15). Direktiva 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski odredbi o zaščiti (UL L 338, 21.12.2011, str. 2). Uredba (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah (UL L 181, 29.6.2013, str.4).

kaznivih dejanj v EU[31], poročilo o hudih oblikah izkoriščanja delovne sile[32] in obširne raziskave, ki vključujejo vprašanja o izkušnjah anketiranih kot žrtvah kaznivih dejanj (raziskava o manjšinah in diskriminaciji v Evropski uniji, raziskava o osebah LGBT, raziskava o izkušnjah Judov z antisemitizmom in njihovem zaznavanju tega pojava, raziskava o nasilju nad ženskami)[33]. Agencija je pripravila tudi splošna poročila o dostopu do sodnega varstva, vključno z dostopom do sodnega varstva v posebnih okoliščinah (t.j. prosilci za azil, varstvo podatkov, otroci, okoliščine v zvezi s svobodo gospodarske pobude), objavila spletne smernice, ki pojasnjujejo, kam se je treba obrniti za uveljavljanje pravnega sredstva (vključena bodo na portal e-pravosodja še pred koncem leta 2016), trenutno pa dela na priročniku o dostopu do sodnega varstva v Evropi[34]. Da bi se Agenciji omogočilo nadaljnje delo na navedenih področjih in nadaljnji razvoj strokovnega znanja ter zanesljivih in primerljivih podatkov, bi morala biti ta tematska področja potrjena v večletnem okviru za obdobje 2018–2022. To je bilo jasno izraženo tudi v notranjih ocenah Agencije in v javnem posvetovanju, ki ga je izvedla Agencija jeseni 2015, ko je velika večina anketirancev navedla, da bi bilo treba ta prednostna področja ohraniti. Ohranitev teh prednostnih področij podpira tudi upravni odbor Agencije.

– Enakost in nediskriminacija: Pričakuje se, da bo Agencija še naprej zbirala podatke o diskriminaciji in enakosti. To je bilo osrednje področje večletnega okvira 2013–2017 in tako bi moralo ostati tudi v prihodnje. Da bi se poenostavila ubeseditev iz prejšnjega večletnega okvira, bi se morali sklicevati na enakost in nediskriminacijo na splošno in ne naštevati posameznih razlogov za diskriminacijo, ki jih zajema člen 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Poudariti je treba, da se vprašanja enakosti spolov lahko obravnavajo le ob tesnem posvetovanju in sodelovanju z EIGE (Evropski inštitut za enakost spolov), ki je posebej pooblaščen za zbiranje podatkov o enakosti spolov in diskriminaciji zaradi spola. Agencija je objavila več pomembnih poročil o enakosti in nediskriminaciji v zadnjih letih (invalidi[35], diskriminacija na podlagi spolne usmerjenosti[36], razmere na področju enakosti v EU[37]). Raziskava o manjšinah in diskriminaciji v EU (EU-MIDIS II)[38] se bo redno ponovno izvajala, kar bo omogočilo prepoznavanje trendov. Agencija ima posebno vlogo tudi v okviru Konvencije o pravicah invalidov. Nadaljnje delo Agencije na področju enakosti in nediskriminacije bo pomembno za dvig ozaveščenosti o vprašanjih v praksi in za nadaljnjo podporo oblikovanju politike na tem področju. Kot se je izkazalo med posvetovanji, to podpirajo tudi zainteresirane strani Agencije in njen upravni odbor.

– Informacijska družba ter zlasti spoštovanje zasebnosti in zaščita osebnih podatkov: Z Evropsko digitalno agendo[39] je Evropska komisija poudarila ključno vlogo IKT, zlasti interneta, „ki je nepogrešljiv medij gospodarske in družbene aktivnosti: za sklepanje poslov, delo, igro, komuniciranje in svobodno izražanje.“ Strategija za enotni digitalni trg je ta pristop potrdila. Strategija namenja posebno pozornost svojemu vplivu na temeljne pravice do svobode izražanja in obveščanja.

---

31 http://fra.europa.eu/en/publication/2014/victims-crime-eu-extent-and-nature-support-victims.

32 http://fra.europa.eu/en/publication/2015/severe-labour-exploitation-workers-moving-within-or-european-union.

33 http://fra.europa.eu/en/research/surveys.

34 http://fra.europa.eu/en/project/2014/handbook-access-justice-europe.

35 http://fra.europa.eu/en/theme/people-disabilities.

36 http://fra.europa.eu/en/theme/lgbti.

37 http://fra.europa.eu/en/opinion/2013/fra-opinion-situation-equality-european-union-10-years-initial-implementation-equality.

38 http://fra.europa.eu/en/project/2015/eu-midis-ii-european-union-minorities-and-discrimination-survey.

39 COM(2010) 245 final.

Treba bo utrditi spletno zaupanje in varnost ter zagotoviti dostop do različnih informacij, virov in stališč. To je mogoče doseči z obravnavanjem vprašanj, povezanih s temeljnimi pravicami v kibernetskem prostoru, zlasti z okrepitvijo politik za zaščito ter povečanje svobode in pluralizma medijev, za spodbujanje medijske pismenosti, zasebnosti in varstva osebnih podatkov ter za boj proti kibernetski kriminaliteti. EU je sprejela posebne pobude, kot so direktiva o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji[40], strategija EU za boj proti kibernetski kriminaliteti[41], razvoj Evropskega centra za boj proti kibernetski kriminaliteti v okviru Europola, direktiva o preprečevanju trgovine z ljudmi[42] in nov zakonodajni okvir EU za varstvo podatkov[43]. Temeljne pravice na spletu so prav tako pomemben element pri upravljanju interneta.

Agencija je pripravila več študij na področju varstva podatkov, kot so priročnik o evropski sodni praksi v zvezi z varstvom podatkov[44], študija o pravnih sredstvih, ki so na voljo posameznikom v zvezi z nadzornimi praksami[45], trenutno pa pripravlja študijo o posledicah uporabe biometričnih podatkov za temeljne pravice[46]. Pomembno je, da Agencija okrepi svoje strokovno znanje in izkušnje ter zbira podatke o vprašanjih temeljnih pravic, ki se nanašajo na digitalni svet – vključno z medijskimi vsebinami – in na upravljanje interneta, ter o težavah, ki se pojavijo v praksi in se nanašajo na izvajanje prava EU na tem področju. Agencija bo tesno sodelovala z drugimi agencijami in akterji EU, ki delujejo na teh področjih, kot so Evropski nadzornik za varstvo podatkov, Evropski odbor za varstvo podatkov, ENISA (Agencija Evropske unije za varnost omrežij in informacij), eu-LISA (Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na področju svobode, varnosti in pravice) in Skupno raziskovalno središče (JRC).

– Pravosodno in policijsko sodelovanje: Komisija je v svojem sporočilu Agenda EU na področju pravosodja za leto 2020[47] poudarila pomen krepitve medsebojnega zaupanja s povezovanjem različnih pravosodnih in upravnih sistemov držav članic. To velja v civilnih, gospodarskih, upravnih in kazenskih zadevah ter predvideva spodbujanje sodelovanja med sodnimi in upravnimi organi ter organi kazenskega pregona in razvijanje minimalnih standardov po vsej EU. Pomembno je, da lahko Agencija nudi podporo na podlagi svojih raziskav in pobud v zvezi s podatki, ki so namenjene krepitvi pravosodnega sodelovanja. To tematsko področje bi zato moralo ostati vključeno v večletni okvir 2018–2022.

---

40 Direktiva 2011/93/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2004/68/PNZ (UL L 335, 17.12.2011. str. 1).

41 Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Strategija Evropske unije za kibernetsko varnost: odprt, varen in zanesljiv kibernetski prostor“ (JOIN(2013) 1 final).

42 Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ (UL L 101, 15.4.2011, str. 1).

43 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 189). Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

44 http://fra.europa.eu/en/project/2012/handbook-european-data-protection-case-law.

45 http://fra.europa.eu/en/project/2014/national-intelligence-authorities-and-surveillance-eu-fundamental-rights-safeguards-and.

46 http://fra.europa.eu/en/project/2012/handbook-european-data-protection-case-law.

47 COM(2014) 144 final.

Opozoriti je treba, da je Svet pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah izključil iz večletnega okvira za obdobje 2013–2017. Komisija je kljub temu to področje vključila v predlog iz leta 2011[48]. Evropski parlament se je tudi močno zavzemal za vključitev sodelovanja v kazenskih zadevah in policijskega sodelovanja v sedanji večletni okvir Agencije in močno obžaloval, da Svet glede tega ni dosegel soglasja[49]. Od začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe je pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah del pravnega reda EU in na tem področju so bile sprejete pomembne pobude, kot so ustanovitev Evropskega javnega tožilstva[50], skupni standardi za varstvo pravic osumljenih in obdolženih oseb v kazenskem postopku[51]. Evropski svet je v sklepih z dne 27. junija 2014 o določanju strateških smernic za območje svobode, varnosti in pravice med drugim poudaril potrebo po nadaljnjem prizadevanju za okrepitev pravic osumljenih in obdolženih oseb v kazenskem postopku. Agencija je bila pozvana k mobilizaciji potrebnega strokovnega znanja v tem okviru. Poleg tega se je konec leta 2014 končalo prehodno obdobje za območje pravice, določeno z Lizbonsko pogodbo. S tem so bile odpravljene omejitve za sodni nadzor Sodišča Evropske unije in vlogo Komisije kot varuhinje Pogodbe na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah. Podatki in informacije v zvezi z razmerami na terenu so pomembni za Komisijo, da lahko opravlja svojo nadzorno vlogo. Delo Agencije na področju kazenskega pravosodja se je že izkazalo kot koristno, in sicer na podlagi *ad hoc* študij, izvedenih na zahtevo Komisije (o otrocih v kazenskih postopkih[52], premestitvi zapornikov[53], pravici do tolmačenja, prevajanja in informacij v kazenskem postopku[54]). Zato bi morala biti zdaj v celoti vključena v tematiko pravosodnega sodelovanja. Upravni odbor Agencije je v svojem mnenju izrekel močno podporo delu Agencije, to pa je bilo izraženo tudi v zunanji oceni Agencije, ki je bila izvedena leta 2012[55].

---

48 Predlog Komisije za Sklep Sveta o določitvi večletnega okvira za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice za obdobje 2013–2017 (COM(2011) 880 final).

49 Resolucija P7_TA(2012)0500 z dne 12. decembra 2012 o razmerah na področju temeljnih pravic v EU (2010–2011), odstavek 45: Poročilo poročevalca o sedanjem večletnem okviru. http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0361&language=EN.

50 Predlog uredbe Sveta o ustanovitvi Evropskega javnega tožilstva (COM(2013) 534 final).

51 Direktiva 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih (UL L 280, 26.10.2010, str.1); Direktiva 2013/48/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje ter pravici do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti in do komunikacije s tretjimi osebami in konzularnimi organi med odvzemom prostosti (UL L 294, 6.11.2013, str.1); Direktiva (EU) 2016/343 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o krepitvi nekaterih vidikov domneve nedolžnosti in krepitvi pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku (UL L 65, 11.3.2016, str. 1); Direktiva (EU) 2016/800 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o procesnih jamstvih za otroke, ki so v kazenskem postopku(UL L 132, 21.5.2016, str. 1); Predlog Komisije za Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o začasni brezplačni pravni pomoči za osumljene ali obdolžene osebe, ki jim je bila odvzeta prostost, ter osebe v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje (COM(2013) 824 final).

52 http://fra.europa.eu/en/publication/2015/child-friendly-justice-perspectives-and-experiences-professionals-childrens.

53 http://fra.europa.eu/en/project/2015/rehabilitation-and-mutual-recognition-practice-concerning-eu-law-transfer-persons.

54 http://fra.europa.eu/en/project/2015/right-interpretation-and-translation-and-right-information-criminal-proceedings-eu.

55 Ramboll, ocena Agencije Evropske unije za temeljne pravice, končno poročilo, november 2012, str. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf. V zunanji oceni Agencije iz leta 2012 je bilo ugotovljeno, da je izključitev pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah iz večletnega okvira z vidika evropskih državljanov veljala za neskladno (glej strani vii, 63, 71 in 97).

To velja tudi za policijsko sodelovanje, ki bi moralo biti izrecno navedeno v večletnem okviru za obdobje 2018–2022. Pomen krepitve policijskega sodelovanja je bil poudarjen že v sklepih Evropskega sveta z dne 27. junija 2014, po terorističnih napadih v državah članicah EU v letu 2015 pa je njegov pomen še bolj očiten. Temeljne pravice so tu ključnega pomena. To je bilo poudarjeno v Sporočilu Komisije o evropski agendi za varnost[56]. Tudi na tem področju je Agencija zagotavljala dragoceno pomoč na podlagi *ad hoc* zahtev služb Komisije. Pripravila je na primer dokument „Dvanajst operativnih vprašanj o temeljnih pravicah za organe kazenskega pregona pri obdelavi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR)“ v okviru pomoči državam članicam pri razvoju ustreznih standardov temeljnih pravic pri obdelavi podatkov PNR. Krepitev policijskega sodelovanja je potrebna tudi z vidika begunske krize, ki povzroča povečanje trgovine z ljudmi in tihotapljenje migrantov. Pomembno je, da Agencija lahko nudi podporo na podlagi zanesljivih in primerljivih podatkov ter zbranih dobrih praks in pobud na področjih, ko je na primer boj proti tihotapljenju migrantov, organiziranemu kriminalu in terorizmu.

– Migracije, meje, azil in vključevanje beguncev in migrantov: Zaradi bistvenega povečanja števila prosilcev za azil v zadnjih letih je migracija postala pomembna prednostna naloga Komisije, kot je poudaril predsednik Komisije Jean-Claude Juncker v svojem govoru o stanju v Uniji 9. septembra 2015 ter kot to dokazujejo sprejetje evropske agende o migracijah maja 2015[57] in številne pobude, ki jih je Komisija na tem področju že sprejela oziroma jih še bo sprejela. V tem okviru in glede na čedalje močnejše migracijske tokove v EU je delo Agencije ključnega pomena pri izpostavljanju praktičnih vprašanj. Agencija bi morala nadaljevati z zbiranjem podatkov o tej temi v tesnem sodelovanju z ostalimi agencijami EU, zlasti z EASO in agencijo FRONTEX. Agencija je v zadnjih letih že objavila več poročil (npr. „vrnitev/premestitev ogroženih otrok, ki so državljani EU“, „socialno vključevanje in udeležba migrantov v družbi“, „alternativno pridržanje prosilcev za azil in oseb v postopkih vrnitve“, „stroški izključitve pri zdravstvenem varstvu – primer migrantov z neurejenim statusom“, „temeljne pravice na kopenskih mejah: ugotovitve z izbranih mejnih prehodov EU“, „zakonite poti za vstop v EU za osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito: zbirka orodij“, „temeljne pravice na letališčih in kopenskih mejah“, „priročnik o evropskem pravu v zvezi z azilom, mejami in priseljevanjem“)[58] in se udeležila usposabljanja o temeljnih pravicah za mejne policiste v sodelovanju z agencijo FRONTEX. Redno objavlja tudi zbirko podatkov o trenutnih migracijskih razmerah v EU[59]. Kar zadeva vključevanje migrantov (vključno z begunci), bo Agencija v letih 2016 in 2017 izvedla dva velika projekta o vključevanju migrantov. Prvi projekt bo drugi del raziskave EU o manjšinah in diskriminaciji (EU-MIDIS II), ki bo omogočil ugotavljanje trendov. Drugi projekt pa bo zbiranje informacij o nacionalnih in regionalnih/lokalnih politikah glede socialne vključenosti in udeležbe migrantov v družbi prek raziskovalne mreže Agencije FRANET (SIMPS). S tem pomembnim delom v zvezi z diskriminacijo zoper migrante in socialno vključenostjo bo treba nadaljevati tudi po letu 2018. Zainteresirane strani v veliki meri podpirajo nadaljnje delo Agencije v zvezi z vprašanji migracije. Agencijo pa je k nadaljnjemu delu glede teh vprašanj pozval tudi njen upravni odbor.

– Rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost: To tematsko področje je treba vključiti v večletni okvir, kot je določeno v členu 5(2)(b) Uredbe. Rasizem, ksenofobija in

---

56 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Evropska agenda za varnost“ (COM(2015) 185 final).

57 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Evropska agenda o migracijah (COM(2015) 240 final).

58 http://fra.europa.eu/en/theme/asylum-migration-borders.

59 http://fra.europa.eu/en/theme/asylum-migration-borders/overviews.

ostali izrazi nestrpnosti se v EU povečujejo, tako na spletu kot zunaj spleta. Boj proti terorizmu in radikalizaciji ter migracije se srečujejo z vedno večjimi izzivi. EU je za boj proti rasizmu in ksenofobiji uporabila skupni okvir[60], ki ga Komisija skrbno spremlja. Na prvem letnem kolokviju Komisije o temeljnih pravicah je bil sestavljen seznam ukrepov za boj proti kaznivim dejanjem iz sovraštva in proti sovražnemu govoru ter za spodbujanje kulture vsesplošne strpnosti v EU[61]. Na kolokviju je bilo poudarjeno pomanjkanje zanesljivih in primerljivih podatkov o kaznivih dejanjih iz sovraštva. Zato je pomembno, da Agencija svoja prizadevanja za pomoč državam članicam osredotoči na doseganje napredka na tem področju, vključno z razvojem skupne metodologije za beleženje kaznivih dejanj iz sovraštva. To bi morala storiti v sodelovanju z Eurostatom. Poleg tega je pomembno, da Agencija redno opravlja obsežne raziskave, kot je bila raziskava o antisemitizmu, s čimer se omogoči ugotavljanje trendov, ter oblikuje zbirko podatkov o sovraštvu do muslimanov in ločeno zbirko podatkov o ksenofobiji v okviru migracije.

– Otrokove pravice: Spodbujanje in varstvo otrokovih pravic je zapisano v Listini EU o temeljnih pravicah in je ena od prednostnih nalog EU. To področje je bilo že v večletnem okviru 2013-2017 določeno kot eno glavnih prednostnih področij Agencije. Agencija je objavila številne raziskave o pravicah otrok, ki so pomembne tudi za številna druga področja politik, kot so azil in migracije, socialno vključevanje, pravosodje, nediskriminacija, rasizem in ksenofobija, nasilje nad otroci, zaščita otrok in dobrobit otrok[62]. Komisija letno organizira evropski forum o otrokovih pravicah[63] in je nedavno sprejela ukrepe na področjih sistemov zaščite otrok[64] in otrok pri migraciji[65]. Raziskave in podatki, ki se osredotočajo na otrokove pravice, so ključni za nudenje podpore in informacij pobudam EU in nacionalnim pobudam. Pomembno je, da otrokove pravice ostanejo prednostno področje Agencije za obdobje 2018–2022, da bi lahko še naprej omogočili zbiranje podatkov ter spremljanje napredka in trendov o vprašanjih, kot so otrokom prijazno pravosodje ali otroci v ranljivem položaju, ter pripravo pogojev za uporabo kazalnikov glede spoštovanja otrokovih pravic, ki jih je razvila Agencija. To delovanje je upravni odbor Agencije močno podprl.

– Vključevanje Romov in socialna vključenost: Vključevanje Romov je jasna prednostna naloga EU. V dokumentu „Okvir EU za nacionalne strategije vključevanja Romov do leta 2020“ je Agencija pozvana, naj v vseh državah članicah zbere podatke o položaju Romov glede dostopa do zaposlitve, izobraževanja, zdravstvenega varstva in nastanitve, z državami članicami pa naj razvije metode spremljanja, ki lahko zagotovijo primerjalno analizo položaja Romov po Evropi. Agencija je v zadnjih letih razvila strokovno znanje o zbiranju podatkov o romskih vprašanjih, kot kažejo njena poročila o položaju Romov v 11 državah članicah, o položaju Romov, ki so državljani EU ter se preselijo in naselijo v drugih državah članicah EU, in raziskava EU o manjšinah in diskriminaciji[66]. Rezultati javnih posvetovanj, ki jih je opravila Agencija, kažejo, da so zainteresirane strani pozvale, naj se vprašanje Romov ohrani kot ključna tematska prednostna naloga. Upravni odbor Agencije je temu izrekel jasno podporo. Agencija mora torej nadaljevati s prizadevanji za zagotovitev

60 Okvirni Sklep Sveta 2008/913/PNZ z dne 28. novembra 2008 o boju proti nekaterim oblikami in izrazom rasizma in ksenofobije s kazensko-pravnimi sredstvi (UL L 328, 6.12.2008, str. 55).

61 http://ec.europa.eu/justice/events/colloquium-fundamental-rights-2015/files/fundamental_rights_colloquium_conclusions_sl.pdf.

62 http://fra.europa.eu/en/theme/rights-child.

63 http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/rights-child/european-forum/index_en.htm.

64 http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/rights-child/protection-systems/index_en.htm.

65 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o stanju izvajanja prednostnih ukrepov v okviru evropske agende o migracijah (COM(2016) 85 final) in Priloga 6 k Sporočilu o tekočih ukrepih, ki prispevajo k zaščiti otrok pri migraciji.

66 http://fra.europa.eu/en/theme/roma.

podatkov vsem državam članicam, ki temeljijo na sklopu kazalnikov vključevanja Romov, ki jih Agencija oblikuje s pomočjo spletnega orodja za poročanje, ki ga je razvila Komisija. Socialnemu vključevanju je treba v tem okviru nameniti več pozornosti, in sicer glede na pomen boja proti revščini in socialni izključenosti, ki je eden od petih ciljev EU iz strategije Evropa 2020. Izkušnje Agencije pri zbiranju informacij o izkušnjah Romov in drugih manjšin ter ranljivih skupin glede socialne vključenosti (na primer prek raziskav, kot je EU-MIDIS: raziskava EU o manjšinah in diskriminaciji, ali projektov, kot je SIMPS: zbiranje informacij o nacionalnih in regionalnih/lokalnih politikah glede socialne vključenosti in udeležbe migrantov v družbi) bi lahko bile koristne tudi za prihodnje delo Agencije, na primer v okviru prihodnje raziskave o temeljnih pravicah ali v luči prednostnih nalog EU, povezanih s prihodnjim evropskim stebrom socialnih pravic. Treba bi bilo stremeti k dopolnjevanju in sinergijam pri delu z drugimi akterji, kot sta EUROFUND ali Eurostat, s čimer bi se obstoječe sodelovanje še okrepilo. Opozoriti je treba, da so zainteresirane strani v javnem posvetovanju, ki ga je Agencija izvedla leta 2015, in upravni odbor Agencije v svojem mnenju o prihodnjem večletnem okviru pozvali, naj bo v njem večji poudarek namenjen socialni vključenosti. Prav tako je k temu pozval Evropski parlament[67].

[67] Na primer, resolucija z dne 14. septembra 2011 o strategiji EU za brezdomstvo, poročilo poročevalca za priporočilo Evropskega parlamenta o osnutku sklepa Sveta, ki se nanašajo na večletni okvir za obdobje 2013–2017.

2016/0204 (APP)

Predlog

SKLEP SVETA

o določitvi večletnega okvira za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice za obdobje 2018–2022

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 352 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta[68],

po posebnem zakonodajnem postopku,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Da bi Agencija Evropske unije za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: Agencija) lahko ustrezno opravljala svoje naloge, mora Svet vsakih pet let sprejeti večletni okvir Agencije, ki določa tematska področja dejavnosti Agencije v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 168/2007 z dne 15. februarja 2007 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za temeljne pravice[69].

(2) Prvi večletni okvir je Svet sprejel s Sklepom 2008/203/ES z dne 28. februarja 2008 o izvajanju Uredbe (ES) št. 168/2007 v zvezi s sprejetjem večletnega okvira za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice za obdobje 2007–2012[70]. Drugi večletni okvir je Svet sprejel s Sklepom 252/2013/EU z dne 11. marca 2013 o določitvi večletnega okvira za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice[71].

(3) Večletni okvir bi moral vključevati določbe, ki bi zagotavljale komplementarnost s pristojnostmi drugih organov, uradov in agencij Unije, pa tudi s Svetom Evrope ter drugimi mednarodnimi organizacijami, dejavnimi na področju temeljnih pravic. Najbolj relevantne agencije in organi Unije v zvezi s tem večletnim okvirom so Evropski azilni podporni urad (EASO), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 439/2010[72], Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah (FRONTEX), ustanovljena z Uredbo (EU) št. 2007/2004[73], Evropska migracijska mreža, ustanovljena s Sklepom Sveta 2008/381/ES[74], Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE), ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1922/2006[75], Evropski nadzornik za varstvo podatkov (EDPS), ustanovljen z Uredbo (ES) št. 45/2001[76], Agencija

---

68 UL C , , str. .
69 UL L 53, 22.2.2007, str. 1.
70 UL L 63, 7.3.2008, str. 14.
71 UL L 79, 21.3.2013, str. 1.
72 UL L 132, 29.5.2010, str. 11.
73 UL L 349, 25.11.2004, str. 1.
74 UL L 131, 21.5.2008, str. 7.
75 UL L 403, 30.12.2006, str. 9.
76 UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

Evropske unije za varnost omrežij in informacij (ENISA), ustanovljena z Uredbo (ES) št. 460/2004[77], Urad za evropsko pravosodno sodelovanje (EUROJUST), ustanovljen s Sklepom Sveta 2002/187/PNZ[78], Evropski policijski urad (EUROPOL), ustanovljen s Sklepom Sveta 2009/371/PNZ[79], Evropska policijska akademija (CEPOL), ustanovljena s Sklepom Sveta 2005/681/PNZ[80], Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (EUROFOUND), ustanovljena z Uredbo (EGS) št. 1365/75[81], ter Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA), ustanovljena z Uredbo (EU) št. 1077/2011[82].

(4) Tematska področja delovanja Agencije bi morala vključevati boj proti rasizmu, ksenofobiji in s tem povezani nestrpnosti.

(5) Komisija se je pri pripravi svojega predloga posvetovala z upravnim odborom Agencije in je 1. marca 2016 prejela pisno mnenje. Na seji 19. in 20. maja 2016 je bilo opravljeno dodatno posvetovanje z upravnim odborom Agencije.

(6) V skladu s členom 5(3) Uredbe (ES) št. 168/2007 lahko Agencija na zahtevo Evropskega parlamenta, Sveta ali Komisije deluje zunaj tematskih področij, določenih v večletnem okviru, dokler ji to omogočajo finančni in človeški viri –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1
Večletni okvir

1. Določi se večletni okvir za Agencijo Evropske unije za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: Agencija) za obdobje 2018–2022.

2. Agencija v skladu s členom 3 Uredbe Sveta (ES) št. 168/2007 izvaja naloge, opredeljene v členu 4(1) Uredbe, in sicer v okviru tematskih področij, določenih v členu 2 tega sklepa.

Člen 2
Tematska področja

Tematska področja iz člena 1(2) so:

(a) dostop do sodnega varstva in žrtve kaznivih dejanj;

(b) enakost in nediskriminacija;

(c) informacijska družba ter zlasti spoštovanje zasebnosti in varstvo osebnih podatkov;

(d) pravosodno in policijsko sodelovanje;

(e) migracije, meje, azil in vključevanje beguncev in migrantov;

---

77 UL L 77, 13.3.2004, str. 1.
78 UL L 63, 6.3.2002, str. 1.
79 UL L 121, 15.5.2009, str. 37.
80 UL L 256, 1.10.2005, str. 63.
81 UL L 139, 30.5.1975, str. 1.
82 UL L 286, 1.11.2011, str. 1.

(f) rasizem, ksenofobija in s tem povezana nestrpnost;

(g) otrokove pravice;

(h) vključevanje Romov in socialna vključenost.

Člen 3

Komplementarnost in sodelovanje z drugimi organi

1. Agencija za izvajanje večletnega okvira v skladu s členi 6, 7, 8 in 10 Uredbe Sveta (ES) št. 168/2007 zagotovi ustrezno sodelovanje in usklajevanje z zadevnimi institucijami, organi, uradi in agencijami Unije, državami članicami, mednarodnimi organizacijami in civilno družbo.

2. Agencija obravnava vprašanja, povezana z diskriminacijo zaradi spola samo delno in v ustreznem obsegu glede na delo, ki ga mora opraviti v zvezi s splošnimi vprašanji o diskriminaciji iz člena 2(b), ob upoštevanju, da je za zbiranje podatkov o enakosti spolov in diskriminaciji zaradi spola zadolžen Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE)[83]. Agencija in EIGE sodelujeta v skladu s sporazumom o sodelovanju z dne 22. novembra 2010[84].

3. Agencija sodeluje z drugimi organi, uradi in agencijami Unije, kot so Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (EUROFUND)[85] v skladu s sporazumom o sodelovanju z dne 8. oktobra 2009[86], Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah (FRONTEX)[87] v skladu s sporazumom o sodelovanju z dne 26. maja 2010[88], Evropski azilni podporni urad (EASO)[89] v skladu z delovnim sporazumom z dne 11. junija 2013[90] in Urad za evropsko pravosodno sodelovanje (EUROJUST)[91] v skladu z memorandumom o soglasju z dne 3. novembra 2014[92]. Poleg tega sodeluje z Evropskim policijskim uradom (EUROPOL)[93], Evropsko policijsko akademijo (CEPOL)[94], Evropsko migracijsko mrežo[95] in Evropsko agencijo za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA)[96] v skladu z prihodnjimi sporazumi o sodelovanju.

4. Agencija opravlja naloge na vseh področjih, ki se nanašajo na spoštovanje zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, da bi institucijam, organom, uradom in agencijam Unije ter državam članicam pomagala zagotoviti, da institucije, organi, uradi in agencije Unije navedene temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb spoštujejo. Pri tem mora Agencija zagotoviti komplementarnost z delovanjem Evropskega nadzornika za varstvo podatkov (EDPS)[97], Agencije Evropske unije za varnost omrežij in informacij (ENISA)[98] in Skupnega raziskovalnega središča Evropske komisije (JRC).

---

83 Ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1922/2006, UL L 403, 30.12.2006, str. 9.

84 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1257-FRA-EIGE-cooperation-agreement_EN.pdf.

85 Ustanovljena z Uredbo (EGS) št. 1365/75, UL L 139, 30.5.1975, str. 1.

86 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1961-eurofound-fra-cooperation-agreement_EN.pdf.

87 Ustanovljena z Uredbo (ES) št. 2007/2004, UL L 349, 25.11.2004, str. 1.

88 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/891-Cooperation-Agreement-FRA-Frontex_en.pdf.

89 Ustanovljen z Uredbo (EU) št. 439/2010, UL L 132, 29.5.2010, str. 11.

90 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-easo-cooperation-agreement-.pdf.

91 Ustanovljen s Sklepom Sveta 2002/187/PNZ, UL L 63, 6.3.2002, str. 1.

92 http://fra.europa.eu/sites/default/files/mou_fra_-_eurojust.pdf.

93 Ustanovljen s Sklepom Sveta 2009/371/PNZ, UL L 121, 15.5.2009, str. 37.

94 Ustanovljena s Sklepom Sveta 2005/681/PNZ, UL L 256, 1.10.2005, str. 63.

95 Ustanovljena s Sklepom Sveta 2008/381/ES, UL L 131, 21.5.2008, str. 7.

96 Ustanovljena z Uredbo (EU) št. 1077/2011, UL L 286, 1.11.2011, str. 1.

97 Ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1922/2006, UL L 403, 30.12.2006, str. 9.

98 Ustanovljena z Uredbo (ES) št. 460/2004, UL L 77, 13.3.2004, str. 1.

5. Agencija usklajuje svoje dejavnosti z dejavnostmi Sveta Evrope v skladu s členom 9 Uredbe Sveta (ES) št. 168/2007 ter Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Svetom Evrope o sodelovanju med Agencijo Evropske unije za temeljne pravice in Svetom Evrope[99], na katerega se sklicuje navedeni člen.

Člen 4
Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2018.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

[99] UL L 186, 15.7.2008, str. 7.